

hver indseer, hvor lidet det vilde gavne den nye Institution, om den Mand, der skulde staae i Spidsen for den, maatte aldeles misbillige Oprettelsen deraf. Jeg anseer det heller ikke for en Selvsølge, idet der er indbrummet Ministeriet Afgjørelsen af Sagen, at Ministeriet i Almindelighed vilde komme til det Resultat, at Menighedsraad skulde oprettes ogsaa der, hvor Præsten indtrængende havde modsat sig det. Ministeriet vilde vistnok tage i nøie Betragtning de Grunde, som Præsten anfører for sin Modstand, og ligeledes de Grunde, som Provsten og Biskoppen i deres Betænkninger ledsage Sagens Indstilling med; thi naar den 4de Landsthingsmand for 6te Kreds (Strøm) sagde, at i Mindretallets nærværende Forslag var Biskoppen ubeladt, saa har han ikke lagt Mærke til, at der udtrykkeligt staaer: „indstilles Sagen igjennem Provst og Biskop, ledsaget af deres Betænkning,“ og altsaa er Biskoppen ikke ubeladt. Naar Præst, Provst og Biskop med vægtige Grunde modsætte sig Sagen, saa vil vistnok Ministeriet tage de Grunde, de anføre, under den alleromhyggeligste Overveielse. Skulde Ministeriet alligevel komme til det Resultat, at Menighedsraad burde oprettes, saa maatte Præsten i dette Tilfælde byde sig for hvad der da blev hans Embedspligt, og om han endogsaa gjør det ugerne, bør han bestrebe sig for at samvirke med Menighedsraadet. Den ærede Minister har i saa Henseende henpeget til hvad der var Tilfældet, da Sogneforstanderskaberne bleve oprettede. Det staaer aldeles klart og levende for mig fra den Tid, at vi Præster i Almindelighed ikke modtog Sogneforstanderskaberne med særdeles Tillid til, at de skulde udrette noget Betydeligt. Før havde vi haft en langt mere afgjørende Indflydelse paa de Skole- og Fattigcommissioner, der da vare. Nu oprettedes Sogneforstanderskaber, der fik en langt større, lovordnet Indflydelse. Vi havde i Almindelighed ikke Tillid til, at der skulde komme noget særdeles Godt ud deraf. Da imidlertid Sogneforstanderskaberne vare oprettede, erkjendte vi, at det var vor Embedspligt at samarbejde paa det Bedste med dem, og Sogneforstanderskaberne have udviklet sig til en Institution, som Sognene nu paa ingen Maade ville opgive, til en Institution, der har er-

hvervet sig Agtelse hos Præsterne; og saaledes mener jeg ogsaa, at det vil gaae med Menighedsraadene, selv da, naar de i enkelte Tilfælde ere blevene oprettede mod Præsternes Villie, naar blot ikke Udsigten til atter at ophæve dem stilles frem. Det Tillæg herom, som Fleertallet har raadet at tilføie, er ikke alene en Gjentagelse, en ordret Gjentagelse af et Forslag, som Thinget allerede eengang ved sit Votum har forkastet, men Fleertallet har endogsaa ladet være at tage Hensyn til de Ytringer, der da faldt om de Modificationer, under hvilke et saadant Forslag vilde have nogen Udsigt til at gaae igjennem her i Forsamlingen. Den ærede 4de Landsthingsmand for 1ste Kreds (Mabvig) gjorde opmærksom paa de Forsigtighedsregler, som maatte tilføies, at Sagen maatte gaae til de kirkelige Førefattes Erklæring og dernæst til Ministeriets Afgjørelse. Uden dette Tillæg anseer jeg det for aldeles utilraadeligt at vedtage dette eengang forkastede Forslag. Naar man gjør det let igjen at blive af med Menighedsraadet, opfordrer man til en letsin- dig Oprettelse deraf, saa opfordrer man til kun at oprette det paa Prøve, idet man da altid stiller i Udsigt, at det kan let kastes om igjen. Dette er en Gjentagelse af hvad jeg sidst sagde, men det forekommer mig, at denne Betragtning er vigtig og derfor atter maa lægges paa Hjerte. Jeg vil derhos tilføie, at man ved en saadan Bestemmelse, at Præsten med $\frac{2}{3}$ af Menighedsforsamlingen igjen kan kaste Menighedsraadet om, giver Præsten et utilbørligt Overherredømme over Menighedsraadet. Man sætter ham ligesom istand til at true Menighedsraadet med, at han vil ophæve det. Naar man nu tænker, at der var kommet en gennemgribende Meningsulighed mellem Præsten og Menighedsraadet, og Præsten havde en Udvei til at afskaffe Menighedsraadet, saa kunde han jo for det Første som Formand lamme dets Virksomhed saaledes, at det ikke kom til at udrette Noget, og naar han saaledes havde bragt det ud af Stand til at stifte noget Godt, kunde han henstille til den dermed med Institutionen misfornøiede Menighed, om den nu ikke vilde affasse det Hele, og dette finder jeg i høi Grad at være utilraadeligt. Dersom den høitærede Ministers Underændringsforslag bliver antaget,